

KUUROMYKKÄIN LEHTI

SUOMEN KUUROMYKKÄINLIITON ÄÄNENKANNATTAJA

N:o 2
Helmikuu

TOIMITTAJAT:
JOHN SUNDBERG **HUUGO NYBERG**
Vastaava. Toim. sihteeri.
Johanneksentie 4.
puh. 81 54.

31:s vuosik. 1926

— Tilauksia vastaanotetaan kaikissa postitoimistoissa. — Hinta 15 mk. koko vuodelta. —

Satavuotismuisto.

Karl Oskar Malm

synt. $12\frac{1}{2}$ 1826 † $8\frac{1}{6}$ 1863.

levat häntä menneitten, nykyisten ja varmaan tulevienkin aikojen kuuromykät Suomen maassa. Ja ensi kesänä, jolloin kuuromykkiä suurin joukoin kokoontuu Porvooseen, Malmin kotikaupukiin yhteistä juhlaansa viettämään, paljastetaan 100 vuotiaalle muistopatsas, johon tarvittavat varat he itse ovat koonneet. Tämä patsas on tuleville sukupolville kertova K.

Helmikuun 12 päivä tänä vuonna on harvinainen merkkipäivä, jota Suomen kuuromykkäpiirit varmaan yleisesti juhlien viettivät. Silloin oli 100 vuotta kulunut maamme kuuromykkäinkoulujen perustajan ja „isän“ *Karl Oskar Malmin* syntymästä. Vaikkakin tämä nuorena kuollut mies ei ehtinyt pitkää aikaa vaikuttaa kotimaansa kohtalotoverien opettajana, niin on hän kuitenkin lähtemättömästi piirtänyt nimensä Suomen kuuromykkäinopeuksen historiaan. Kiitollisin mielin muiste-

O. Malmin elämäntyöstä sekä Suomen kuuromykkäin kiitollisuudesta tätä autta- jaansa ja kohtalotoveriaan kohtaan.

Alkajaisrukous,

jonka piti Turun kuuromykkäinyhdistyksen 40 vuotisjuhlassa joht. E. J. Pesonen.

Nimeen Isän, Pojan ja Pyhän Hengen.

Jos huonetta ei rakenna
Jumala, auttajamme,
Työ kaikk' on tyhjäksi raukeeva,
Me turhaan harrastamme.
Mit' ihmisvoima, nero loi,
Ei itsestään se kestää voi,
Jos tueks ei käy Herra.

Jos kaupunkia varjella
Ei tahdo itse Luoja,
Turhaampa valvoo vartija,
Ei turvaa siit', ei suojaa,
Mit' auttaa vahvin hallitus,
jos puuttuu Herran siunaus?
Kuin kuiva puu se kaatuu.

(Virsi 285 v. 1 ja 2.)

Näin laulaa virrentekijä, ylistää kauniisti suuren Jumalan voimaa. Hänen, jonka rinnalla kaikki ihmisvoima on niin heikko. Ihminen rakentaa, harrastaa, mutta kaikki kaatuu ellei turvaksi käy Herra.

Kun me tänään olemme kokoontuneet sen rakennuksen, yhdistyksen, ympärille, jonka kuuromykät jo 40 vuotta sitten keskuuteensa rakensivat, niin emme saa unhoittaa sitä Herraa, joka tätäkin rakennusta on suojellut ja varjellut. Monta vaaraa, surua ja onnettomuutta olisi se kohdannut ilman Jumalan apua. Se olisi kaatunut kuin kuivapuuna, jos Jumalan siunausta, ei olisi ollut.

Mutta hänen avullaan on se rauhassa, syryssä maailman hälinästä ja levottomuudesta saanut tehdä hiljaista työtään, ohjannut jäseniään kaiken hyvään. Ja se työ on Jumalalle kelvannut; siksi siltä siunausta ei ole puuttunut.

Sinun eteesi, väkevä Jumala, me tuomme nyt kiitoksemme rakkaudestasi meitä heikkoja, puutteel-

lisiä lapsiasi kohtaan ja rukoilemme: älä meitä, älä sitä työtä, sitä kylvää, vaikka se heikkoakin on, jota täällä tehdään, vastakaan unhoita, vaan anna sille siunauksesi ja apusi. Anna voimaa itsekullekin tässä yhdistyksessä noudattamaan Sinun pyhää tahtoasi Sinun kunniaksesi, itsemme ja lähimmäistemme onneksi ja menestykseksi. Kuule tämä rukouksemme, rakas, taivaallinen Isä. Amen.

Juhlapuhe,

jonka opettaja J. K. Palomaa piti Turun Kuuromykkäinyhdistyksen 40-vuotisjuhlassa 31 päivänä tammikuuta 1926

Arvoisat juhlavieraat!

Me olemme tällä hetkellä tulleet tänne juhlimaan Turun Kuuromykkäinyhdistyksen 40-vuotista olemassaoloa. Me olemme kokoontuneet juhlimaan tuon pitkän ajan puitteissa tehtyä kuuromykkäin sivistys ja valistustyötä, joka täällä sivistyksen rintamailla ensinnä alkoi pienestä siemenestä jo ennen tämän yhdistyksen syntyä. Sillä työllä, joka tässä maassamme ensimmäisessä ja samalla vanhimmassa kuuromykkäin yhtymässä on suotu tehdä, on syvät, kauvas taaksepäin ulottuvat juurensa. Se pohjautuu varmasti noin neljännesvuosisata ennen tämän yhdistyksen syntymistä alkaneeseen aatteelliseen työhön, jonka sieluna oli pastori — sittemmin piispa — Alopaeuksen jalo henki. Kuuromykkäin opetuksen isänä — kuten sattuvasti hänestä on sanottu — hän yli kahdenkymmenen vuoden aikana loi kouluopetuksen suuntaviivat ja herätti ei ainoastaan tällä paikkakunnalla vaan muuallakin isänmaassamme

yleisön myötä-tunnon ja avuliaisuuden kuuromykkiä kohtaan. Tämä uraa uurtava opetustyö teki puolestaan mahdolliseksi kuuromykkäin yhteenliittymisen ja henkisen sivistystyön omistamisen elämän kovassa koulussa. Samoin tarvitsi alkava yhdistys — niinkuin se aina näihin aikoihin asti on tarvinnut — kanssaihminen rakkautta, myö-

Turun K. m. y:n 40 vuotisjuhlan osanottajat.

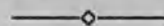
tätuntoa ja auttavaa kättä. Se on tarvinnut aineellista apua ja ennen kaikkea valistustyötä jäsenten henkisen ja hengellisen elämän kohottamiseksi. Tämä tarve on aina yhä enemmän ja enemmän kasvanut mitä lähemmäksi on saavuttanut tätä juhlahetkeä. Ennen kouluajan ollessa lyhyt, oli valistustyön edellytykset ja mahdollisuudet pienemmät kuin viimeisinä aikoina, jolloin koulu aika on ollut pitempi ja koulun opetustyö näin ollen antanut laajemman perustan vapaalle valistustyölle koulun käyneiden kuuromykkäin henkisen elämän vaalinnassa. Tälle pohjalle on tässä yhdistyksessä koetettu rakentaa ne valistustehtävät, jotka etenkin viimeisinä vuosina ovat ohjanneet sen kulkua. Ajanhenki ja kuuromykkäin sivistystarpeet ovat vaatineet uusittuja valistusmuotoja, joita jo on otettu huomioon. Ja meidän tulee tunnustaa, että kuuromykkät ovat itsekin huomanneet, että he kaipaavat muutakin kuin leipää. He janoavat valistusta, joka kohottaa heidät henkisen elämän ihanaan maailmaan. Vaikka valistustyöntekijöitä onkin ollut vähän, on sen täydentänyt yksimielisyydessä ja rakkaudessa tehty työ ja valistettavien harrastus tietoon, joka heillekin merkitsee voimaa elon taipaleella.

Mutta me emme saa pysähtyä tähän! Ja me emme voikaan sitä tehdä, sillä elämän eteenpäin rientävä kehitys ja edistys kehottaa tai oikeammin vaatii meitä kohottamaan valistuslippumme yhä korkeammalle. Se vaatii tästä hetkestä lähtien meitä tarkistamaan, täydentämään, syventämään ja laajentamaan kautta koko linjan kuuromykkäin keskuudessa tehtävää valistustyötä. Me tiedämme miten innokkaasti ja ajan vaatimuksia huomioon ottaen nykyään tehdää valistustyötä kuulevain kansalaisten sivistyksen kohottamiseksi. Siellä sekä virallinen että vapaa valistustyö on kohentanut entistä ja luonut uusia valistusmuotoja niille kansalaisille ja yhteiskuntaryhmille, joihin kuuromykkätkin luokituvat. Meidän ei tarvinne tässä tarkemmin mainita ja selostaa noita monia eri valistusmuotoja, sillä jokainen tietää ja tuntee ne varsin hyvin. Meidän on ensinnä pyrittävä vain edistämään kuuromykkäin valistustyötä saattamalla heidät — missä se onnistuu — osallisiksi kuulevain valistusopetuksesta. Tähän asti se on harvoille onnistunut. Toivottavasti se vastaisuudessa onnistuu useammalle. Mutta silmälläpitäen kaikkien kuuromykkäin edistystä, tulisi viedä hyvään ja kauniiseen päätökseen kuuromykkäin jatko-opetus, joka välittömästi on ajateltu liittyväksi nykyiseen koulu-muotoon. Tämä olisi suuriarvoinen lisä kuuromykkäin opetukseen. Se lähentäisi heitä entistä enemmän elämää ja kuulevia ihmisiä, joiden kanssa he joutuvat kosketuksiin. Sitäpaitsi se antaisi entistä laajemman pohjan sille vapaalle valistustyölle, jota he edelleen tarvitsevat elämässä. Tämä vapaa valistustyö sisältää jo nyt useita eri muotoja, mutta sitä ei ole vielä saatu sellaiselle johdumukaisuuden, yhtenäisyyden ja säännöllisyyden tasolle, jota

kuuromykkäin sivistystarve vaatii. Kuuromykkäin jatkokurssit kaipaavat tässä suhteessa pikaista apua. Siinä on Auttajayhdistyksellä kiitollinen tehtävä, tehtävä, joka velvoittaa sitä yrittämään parastaan vastuksista huolimatta. Siinä ei mielestämme nyky-aikana enää saisi kurssien taloudellinen puoli olla esteenä, vaikkapa sillä olisi opettajavoimia hyvitettävä. Valtion tulisi avustaa niitä — samoin kuin muitakin kuuromykkäin valistusrientoja — runsaammalla kädellä, niinkuin se tukee kuulevain valistustyötä. Ja edelleen. Työn yhtenäisyyden ja tehoisuuden kannalta tulisi kuuromykkäin hyväksi toimivien yhtymäin lähentyä toisiaan, esimerkiksi neuvontamatkojen toimeenpanossa ja kiertävään valistajain lähettämässä. Heidän tehtäviinsä sisällyttäisimme myöskin kuuromykkäin raittustyön, joka on oleva valistustyön yhtenä tärkeänä puolena. Valistustyönpaikkoina ovat kuuromykkäin 3-vuotiskokoukset erityisesti muistettavia. Niihin kokoontuu sadottain osanottajia, joille voidaan jakaa valistusta. Siksi näiden ohjelmien laatiminen kaipaaisi tarkistusta lisätyn valistustyön merkeissä. Kuuromykkäin hengellisestä hoidosta on pidetty hyvää huolta, mutta useammin kaipaavat kuuromykkät näillä mailla osallistua hartaushetkistä ja saada hengellistä ravintoa sieluilleen. Kuulevilla on tilaisuus päästä kuulemaan Jumalan sanaa joka sunnuntai- ja juhlapäivänä. Kuuromykille tarjoutuu tällainen hetki vain kerran tai kahdesti vuodessa. Hartaasti toivovat ja odottavat he siis aikaa, jolloin useammin hengellisiä valistustilaisuuksia pidettäisiin.

Paljon on vielä — kuten näemme — työtä ja eloa, joka odottaa laajempaa valistustyötä ja valistustyöntekijöitä. Toivokaamme, että sama aatteellisen työn henki, joka ilmeni kuuromykkäin valistus- ja hyväntekeväisytyön vainiolla 60—50 vuotta sitten, johtaisi nykyäänkin toimiamme. Ja olkohon siis kaikissa vaiheissa ohjeenamme:

„Alopaesus'en henki jalo,
Rakkauden käskyn valo!“

Suurin niistä on rakkaus.

(Turun Kuuromykkäinyhdistyksen 40-vuotisjuhlaan)

*Vaikk' usein päivä käy pilven alle,
yö polun peittävi varjohon,
vaikk' musta metsä soi kulkijalle,
niin rinta sykkivi pelvoton,
kun usko voimia suonut on.*

*Vaikk' sairast vuosia tuskissansa
saa vuotehellansa vaikertaa,
vaikk' sitoo ruumihiin taudin ansa,
ei hengen lentoa kahli maa,
kun toivo uskoa nostattaa.*

Vaikk' maassa mökkiä onpi monta,
miss' puute laativi elon lain,
niin yhtään onnest ei osatonta,
mi liedellänsä ei onnekkain,
kun rakkautta saa murun vain.

Näin usko, toivo ja rakkausk
maan onnen ainut on perustus,
niit väistyy kuoleman ahdistuskin
ja seuraa taivahan siunaus,
— mutt' suurin niistä on rakkaus.

* * *

Ystävät, vaeltajat varjojen maan,
teille on lauluni laadullaan,
lyhyet on päivänne, pitemmät on puhteet,
pilvehen jääneet on elämänne suhteet.

Estehet nousevi etehen ja taa,
tahtonne parahin taittua saa,
vaikea on astua vapahitten lailla
aistien kultaista vapautta vailla.

Olkohon tunnetta uhkuva syön,
olkohon unelmat luomisen työn,
ihmiset on kylmiä ja elon laki rautaa,
kaunehimmat haavehet allensa ne hautaa.

Polkunne pysty jos kulkea lie,
pystympi luoksenne ystävän tie,
yksinänne astutte talotonta matkaa,
joku joskus puhuttaa, mutt' heti tietä jatkaa.

Tästä jos mielenne murheissaan,
silloin on lauluni laadultaan:
usko on pursi, mi elämätä kantaa,
toivo on tuuli, mi vauhtia antaa.

Usko vie ylitse estehien,
toivo tuo unia uudellehen,
sidotut siivetkin lentohon saavat,
hetkiseks unohtuu elon rautakaavat.

Turhaa sentään kaikki on tuo,
rakkaus ellei loistetta luo,
rakkaus Jumalahan, lähimmäiseen,
kotiin köyhään ja isänmaahan jäiseen.

Teillä on juhliiva yhdistys
elämän kallehin täydennys.
täällä te uskohon toivoa saatte,
rakkautta korkeinta opitte ja jaatte.

Martti Jukola.

Turun Kuuromyökkäinyhdistys 40-vuotias.

Kuuromykät viettäneet sen muistoa juhlien.

Kun helmikuun 2 päivänä tuli kuluneeksi 40 vuotta Turun Kuuromyökkäinyhdistyksen perustamisesta, niin viettivät Turun kuuromykät tapaamisen muistoa juhlien sunnuntaina tammikuun 31 päivänä omassa huoneustossa Yliopistonkadun 6:ssa. Tilaisuutta varten olivat he koristaneet huoneuston erittäin aistikkaasti kukkasin, köynnöksin ja omistuslauseineen taiteilija Sävele Angervon johdolla. Kellon lähetessä kahtatoista päivällä alkoi juhlayleisöä saapua paikalle. M.m. olivat useat Suomen kuuromyökkäinyhdistykset lähettäneet edustajansa juhlaan. Samoin monet kuuromyökkäin opettajat kunnioittivat sitä läsnäolollaan.

Juhlan ohjelma aloitettiin rukouksella, jonka piti johtaja E. J. Pesonen puhe- ja herra E. Raitanen viittomakielellä. Sen jälkeen piti yhdistyksen puheenjohtaja, opettaja J. K. Palomaa juhlapuheen, jossa hän kosketteli kuuromyökkäin sivistys- ja valistuspyrkimyksiä vanhempina ja uudempina aikoina Suomessa huomauttaen, että kuuromyökkäin kouluopetusta olisi laajennettava jatkokouluopetuksella ja vapaan valistustyön, joka vaatisi runsaampaa kannatusta valtion puolelta, eri muotoja tulisi syventää, säännöllistyttää ja saattaa ne vas-

Turun k.m. yhdistyksen huoneusto juhlaussuissaan. Seillä D. F. Hirnin juhlassa paljastettu muotokuva.

taamaan nykyisen elämän vaatimuksia. Puhuja kohdisti lopuksi sanansa Turun Kuuromykkäinyhdistyksen perustajan, kuuromykkä-opettaja *David Fredrik Hirnin* muistolle, jonka säilyttämiseksi sitten paljastettiin taiteilija *Sävele Angervon* maa-laama ja yhdistykselle lahjoittama Hirnin muotokuva. Yhdistyksen 40vuotiskertomuksen esitti herra *E. Savisaari*. Siinä luotiin yleispiirteinen katsaus tähän maamme ensimmäisen ja vanhimman kuuromykkäinyhdistyksen perustamiseen ja pitkäaikaiseen toimintaan. Kun 40-vuotiskertomus oli esitetty, lausui maisteri *Martti Jukola* taidolla ja henkevästi yhdistykselle tätä tilaisuutta varten sepittämänsä runon *»Suurin niistä on rakkaus»*, jota mielenkiinnolla seurattiin. Saman runon esitti viittomakielellä hra *A. Vilkki*. Sitten piti johtaja *E. J. Pesonen* kiintoisan ja laajan esitelmän vanhoista ammattikunnista. Esitelmä palkittiin suosiosoituksin.

Iltapäiväksi oli yhdistys järjestänyt juhlaillanvioleton, jonne oli saapunut runsaasti yleisöä. Illanvioletto alkoi klo 6. Kun kutsuvieraat ja oma väki olivat asettuneet pitkien, kukilla ja kolmihaaraisilla kynttilälajoilla koristettujen pöytien ääreen, lausui op. *J. K. Palomaa* kaikki kutsuvieraat, läsnäolleet opettajat ja kuuromykät muine kuulevine ystävineen sydämellisesti tervetulleiksi, painostaen yhteisen aatteellisen työn merkitystä ja sen voimaa yksimielisyyden luoja. Tervehdyksiä ja onnitteluja 40-vuotiaalle esittivät ja toivat johtaja *E. J. Pesonen* Kuuromykkäin auttajayhdistyksen ja sen keskustoinikunnan ja Turun Kuuromykkäinkoulun puolesta, toimittaja *J. Sundberg* Suomen Kuuromykkäin liiton ja herrat *E. Karilas* ja *Norstedt* Helsingin, neiti *S. Talvia* Tampereen, herra *L. Vainola* Riihimäen, neiti *E. Apmuja* Viipurin, herra *J. F. Talvia* »Heffata» yhdistyksen ja herra *H. Ylen* Hämeenlinnan Kuuromykkäinyhdistyksen sekä herra *B. Kaski* urheiluseura »Valppaan» ja herra *E. Raitanen* Turun Kuuromykkäin Raittiusyhdistyksen puolesta. Onnittelujen yhteydessä antoi hra Ylen 40-vuotiaalle muistoksi Hämeenlinnan Kuuromykkäinyhdistyksen jäsenten ryhmäkuvan puitteissa. Tämän perästä hra Savisaari esitti juhlaan saapuneet sähkösanomat ja muut kirjalliset onnentoivotukset. Kirjallisesti onnittelivat yhdistystä Salon kuuromykät, pastori *H. Nyberg*, rouva *Julia von Bonsdorff*, neiti *S. Liljefors*, opettaja *K. Lehtinen* ja neiti *E. From*. Sähkösanomia lähettivät Oulun Kuuromykkäinkoulun opettajakunta, pastori *K. A. Nyman* rouvineen ja Vaasan, Lappeenrannan, Kotkan, Porvoon, Porin ja Pietarsaaren kuuromykkäinyhdistykset.

Illan kuluessa pidettiin vielä useita puheita, joista mainittakoon hra *E. Savisaaren* puhe vainajain muistolle, neiti *A. Nysrömin* puhe sanojen »Jos Herra ei rakenna huonetta» johdosta ja juhlihan yhdistyksen esikuvallisuudesta ja toimittaja *J. Sundbergin* puhe opettajille ja Malmin 100-vuotis-muistosta, jota pian valmistutaan ottamaan vastaan-

Turun K.m. yhdistyksen nyk. johtokunta.

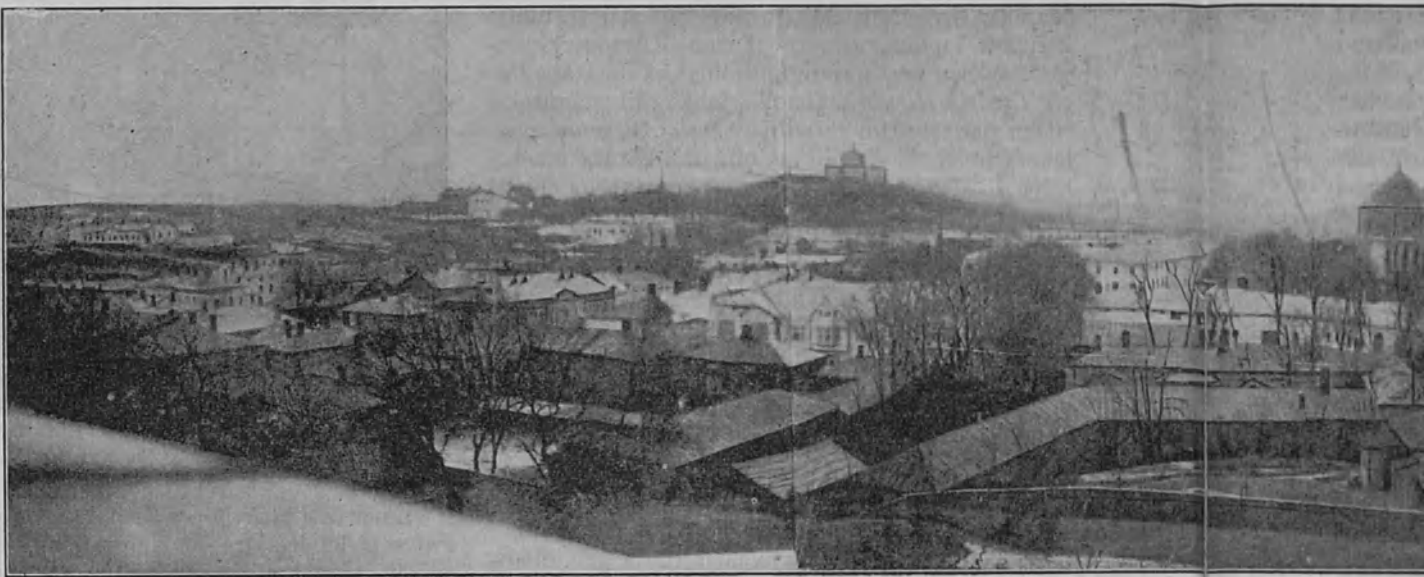
Viimeiseksi piti yhdistyksen puheenjohtaja *J. K. Palomaa* lopettajais- ja jäähyväispuheen, kiittäen edustajia onnentoivotuksista ja pyytäen heitä viemään lämpimät terveiset kaikille veljesyhdistyksille. Samoin kiitti puhuja niitä, jotka olivat olleet mukana juhlaohjelman ja illanvioleton suorituksessa sekä kaikkia juhlassa olleita, kehoittaen yhtymään kiitokseen Korkeimmalle, joka oli antanut juhlan onnistua. Puhuja lopetti: *Jumala, jonka käsi johtaa sekä yhdistyksen että yksilön elämän, siunatkoon vastaisuudessaakin Turun Kuuromykkäinyhdistystä ja sen juhlaan osaaottaneita.*

Opintoretkillä.

Viime syyskuun 19—21 p:nä pidettiin Turussa kuuromykkäin esitelmä- ja valistuspäivät, joihin oli kokoontunut runsaasti toistasataa osanottajaa.

Esitelmäpäivien aikana tekivät kuuromykät kaksi erittäin onnistunutta opintoretkeä, toisen Turun linnan historialliseen museoon ja toisen Turun suomalaisen yliopiston kasvitieteelliseen puutarhaan.

Lukuisana joukkona kokoontuivat opintoretke-läiset Turun linnan edustalle. Kun ensin oli katseltu linnaa ulkopuolelta, mentiin sen jyrkän holvipirtin kautta linnan pihalle. Siellä pidettiin sanoin ja viittomin retkeläisille esitelmä tästä muistorikkaasta, vuosisatoja nähtyneestä linnasta, joka sijaitsee Aurajoen suussa niemekkeellä joen ja sen pohjoispuolelle muodostuneen linnanlahden välissä. Linnan perustamisaikana erotti sen linnasalmi mantereesta. Se oli siis saarella. Salmi on sitten maatonut. Turun linna rakennettiin kuningas Birgerin aikana (1290—1318) asukkaiden suojaksi ja on se pitkän ajan kuluessa tullut sellaiseen laajuuteen kuin kuvassa näemme. Siinä on kaksi osaa, nimittäin läntinen osa, vanha linna (kuvassa vasemmalla puolella) ja itäinen osa, uusi linna (kuvassa oikealla puolella). Linnassa on useampia monikulmaisia torneja, jotka samoin kuin koko linna on rakennettu harmaasta kivistä.

Muistorikas, vanha Turku.

Ruotsin vallan aikana olivat Turun linnan haltijoina herttuat, päällysmiehet, käskynhaltijat y. m. Se on nähnyt monet sotatapaukset ja loistavaa hovielämää. Historiasta olemme lukeneet, miten esimerkiksi Suomen herttua Juhana siellä piti hovielämää. Kun kuningas Kustaa II Aadolf oli linnassa syttyi siellä tulipalo, johon päättyi linnan varsinainen historia.

Myöhemmin 1600-luvulla asui Turun linnassa Suomen maaherra *Pietari Brahe*, jonka muistopatsas on Turun tuomiokirkon lähellä. Turun hovioikeuskin on linnassa aikoinaan pitänyt istuntojaan. Sittemmin oli tämä kuuluisa linna Ison vihan aikana venäläisten hallussa, jotka pitivät siellä vankejaan ja myöhemmin ampumatarpeitaan. Sitäpaitsi on linna saanut olla viinapolttimona ja lääninvankilana. Jätettyään nämä ikävät muistot on Turun linna ollut muinaismuistona ja on sinne sijoitettu Turun kaupungin laaja historiallinen museo, joka on Suomen museoista rikkain ja vanhin. Jo vuonna 1881 sai museo perustamisvuotenaan ensimmäisen huoneensa linnassa. Siihen kuuluu nykyään 69 huonetta ja linnan vanha kirkko.

Kun retkeilijöille pidetty esitelmä, johon edellä muutamain sanoin on viitattu, oli päättynyt, siirryttiin sitten linnan pihalta katselemaan ja tarkastamaan museota. Kuuromykät kävivät museon läpi huone huoneelta seuraten tarkasti niiden sisustuksista annettuja selityksiä. Museossa saivat he nähdä paljon kokoelmia, jotka ovat suureksi osaksi sivistyshistoriallisia ja siihen nähden rikkaammat kuin Kansallismuseon kokoelmat. Museon suurimpia kokoelmia ovat sen kutoma- ja vaatekokoelmat, jotka yksin täyttävät kaksi suurta salia ja seitsemän pientä huonetta. Museon suu-

rimmat huoneet sisältävät ase-, tinaesine-, lasi-, rauta-, talouskalu-, muinaislöytö-, koriste-, hely- ja monellaisten pikkuesineiden kokoelmia. Porsliinitavaroilla on oma huoneensa. Myös raha- ja mitallikokoelma on suuri. Sitäpaitsi kiinnittää kansatieteellinen osasto erityisesti katselijan huomiota. Lopuksi mainittakoon vielä Suomen sotaväen historiallinen museo ja Suomen talousseuran museo. Nykyään on museossa esineitä noin 12,000 numeroa.

Katseltuaan näitä mielenkiintoisia kokoelmia, menivät opintoretkeläiset viimeiseksi linnan kirkkoon, jossa on paljon vanhoja kirkollisia muistoja.

Tähän päättyi Turun linnan ja historiallisen museon katseleminen.

Aika olikin jo kulunut pitkälle, jonka vuoksi oli kiirehdittävä tutustumaan Turun suomalaisen

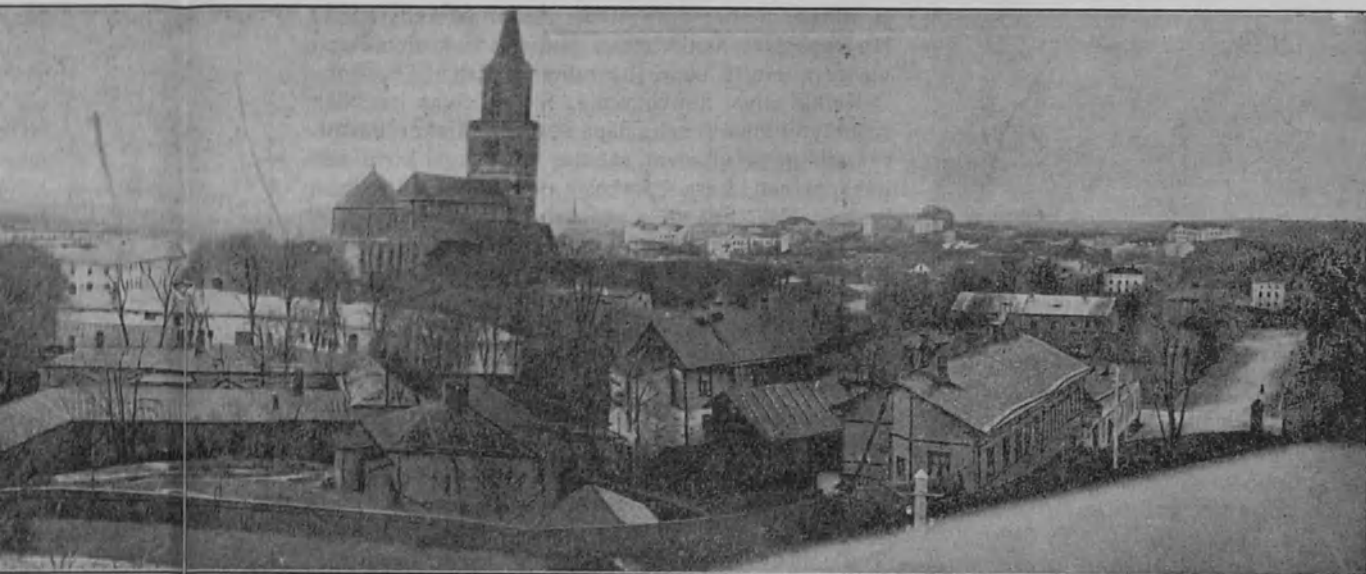
Opintoretkeläiset seuraavat esitelmää Turun linnan pihalla.

yliopisto
siin. S
Heikkilä
töllä. K
ton puu
vastaan
vien osa
joista et
joita su
suuri hy
ja rehu
osittain

Yliopis
koihin,
— kute
tettu, m
Niistä pi

Opintore

Muistorikas, vanha Turku.

yliopiston kasvitieteellisen puutarhan nähtävyyksiin. Se sijaitsee yliopiston omistamalla Ison-Heikkilän maa-alueella Turun kaupungin lähistöllä. Retkeilijöiden sinne saavuttua otti yliopiston puutarhuri O. Gauffin ystävällisesti heidät vastaan ja opetti sekä selitti puutarhan hyötykasvien osaston tärkeimpiä ja kiintoisempia kasveja, joista etenkin kuuromyckille maanviljelijöille — joita suurin osa retkeilijöitä oli — tuntui olleen suuri hyöty. He saivat nähdä m.m. kaikki vilja- ja rehukasvit eri jalostusmuotoineen kotimaassa ja osittain muuallakin.

Yliopiston puutarha on jaettu pieniin kasvisarkeihin, joissa jokaisessa on valkoinen osotetaulu — kuten kuvasta näemme — johon on kirjoitettu, mitä lajia kasveja kussakin sarassa kasvaa. Niistä pian ja helposti luettiin ei ainoastaan hyöty-

kasvien osaston päälajit vaan myöskin mitä eri kasveja niihin kuuluu. Osotetauluista nähtiin, että puutarhassa kasvaa varsinaisia vihannes-, kaali-, palko-, juuri-, mauste-, öljy-, väri-, erilaisia hyöty-, rohdos-, rehu-, vilja- ja koristekasveja.

Näihin mainittuihin päälajeihin taas kuuluu eri jalostuslaatuja. Niinpä m. m. kauralaatuja on parikymmentä lajia, joiden joukossa on myöskin muutamia tasavallan presidentin aikoinaan jalostamia. Rukiissa on eräs ruotsalainen jalostusuutuus, „myrskyrui“, joka tekee lyhyen korren ja pitkän tähkän. Tällainen rui ei mene lakoon ia voidaan sitä leikata koneella. Myöskin rehukasveja on runsaasti. Niiden joukossa on useita sellaisia, joita meillä harvemmin tapaa. M. m. on siellä satoisa Luserin, josta Amerikassa on saatu 6—70,000 kg. ha:lta ja jota meillä on tuloksetta koetettu viljellä pitemmän aikaa.

Palkokasvien joukosta on erityisesti mainittava n. s. Tammiston iso herkkuheerne, joka hyvällä menestyksellä kilpailee puutarhaherneen kanssa. Virvilästä ilmoitettiin, että virviläsoppa oli se, jolla Esau möi esikoisoikeutensa, eikä mikään hernekeitto...!

Kehruukasvien seassa nähtiin tavallinen nokkonenkin. Tuota ikivanhaa kehruukasvia on vielä nykyäänkin menestyksellä viljelty ja käytetty Sak-sassa.

Viimeiseksi saivat retkeläiset nähdä koristekasveja, joita oli noin kolmekymmentä yksilöä. Niiden joukosta taittoi ystävällinen puutarhurimme muutamia kauniita, kuihtumattomia kukkia, ojentaen ne retkeläisten ohjaajille, jotka kuuromyckäin kanssa vilpittömästi kiittivät häntä auliista opastuksesta.

Opintoretkeläiset Turun suomalaisen yliopiston kasvitieteellisessä puutarhassa.

Turun linna, jossa on Turun kaupungin historiallinen museo.

Tähän päättyivät Turun esitelmä- ja valistus-päivien opintoretket, joiden hyöty ja sivistävä vaikutus osanottajiin oli ilmeinen.

J. K. Palomaa.

Turun k.m. yhdistystä tervehtimässä.

Nousin ylös illallispöydästä ja muutin juhla-vaatteet ylle vimmatulla touhulla. Järjestelyt ja viimeistelyt, joukossa leukojen silityskin jäivät tekemättä. Aikaa oli arveluttavan vähän jälellä. Valmistuin siis päätäpahkaa, sillä kutsu oli saapunut yhdennellätoista hetkellä.

Vimmattu kyyti asemalle. Juna seisoi siellä jo Tiikerinhyppäys ensimmäiseen, lähimpään vaunuun ilman pilettejä. Minulta pääsi helpotuksen huokaus. — Turkuun pääsin hyvään aikaan — en ilmaiseksi, sillä maksetuksi se tuli, tottamaar. Ja pääteasemalla kiidatti Fordi vaivaisen komunguluksen perille.

Palomaa, Pesonen, Nyström, Savisaari! Ja Vilkki, Kaski, Lehtimäet ynnä muut! En uskonut, että niinkö pian sain heidät nähdä, kun vielä tunsin kaukaisen kotini hajua. Mutta uskoa täytyi. Tutua ja rakasta oli täällä. Suuri liuta samoja veljiä ja sisaria kuin ennenkin. Terveppäs vaan näke-miin.

Mutta hiljaa! Tuollahan esimies puhuu nelikym-menvuotiaan yhdistyksensä syntyjä syviä. Juhlallinen oli hiljaisuus, ja mielialamme yhtä juhlallinen. Ja näyttipä siltä kuin seinällä olevat kuvatkin olisivat juhlallisemmalla tuulella. Lyykki katsoi tavalista hymyilevämmän, Saalperi näytti nuorentuneelta ja Tallruutti kuin seuraisi puhetta. Muista nyt puhumatta.

Mutta mitä nyt? Tallruutti rupesi äkkiä heilumaan naulallaan ja sitten yks kaks kimposi lattialle. Liekö hän innostunut Palomaan puheesta vielä vainajanakin tai koskiko joku häneen, sitä en tiedä. Mutta häiriö se oli.

Mutta turkulaiset ovat älykkäitä: taulu oli pian paikallaan. Varmuuden vuoksi, ettei häiriö uudistuisi, löivät miehet vahvoilla nautoilla sen seinään kiinni, huomaamatta, että se oli asetettu ylösalaisin. Se huomattiin vasta kun oli kyllin lujasti naulittu,

ja silloin miehet kalpenivat. Mutta hätäkös siinä! He rupesivat hankkimaan taulua irti korjatakseen virheen, mutta se ei hievahtanutkaan.

Kaikki olivat neuvottomia. Sitten aivan itsestään työntäytyi suuri saha läpi seinän. Miehet tarttuivat siihen ja alkoivat sahata. Jo irtausi kuva seinäkappaleen kera. Aukosta kurkistettiin toiseen huoneeseen. Se oli aivan tyhjä. Joku hyppäsi jo aukosta huoneeseen. Sitten toinen, kolmas. Silloin juolahti kaikkiin hyvä tuuma: sahataan koko seinä pois. He sahasivat, ja uskomattoman pian oli väli-seinä tipotiessään. Huone oli avartunut kaksin verroin. Johtohenkilöt hykersivät käsiään tyytyväisinä.

Rohkenin olla toista mieltä ja kysyin heiltä, että „mitä tämä nyt on?“ — „Etkö tiedä, yhdistys on elinvoimainen ja se valloittaa myös alaa. Huoneet olivat ahtaat ja nyt ei ole pelkoa tilan-ahtauudesta kun suurempia kokouksia pidetään. Teille maalaisille valloitetaan vastedes makuuhuone, mitä rauhaan sopii vieraillessanne täällä. Ja muitakin huoneita lisätään, joita helsinkiläisillä on jo olemassa.“

Riemastuneena tästä häiriön aikaansaamasta iloisesta kohtauksesta ajoin lausua kiitoksen ja onnit-telun tapaista, mutta samassa heräsin todellisuuteen. Kaikki oli siis ollut vain unta!

Lollo.

Turun Kuuromykkäinyhdistys 40-vuotias.

Muistelmia sen perustamisesta ja vaikutuksesta.

Turku on maamme suurimpia ja vanhimpia kaupunkia ja entinen Suomen pääkaupunki. Kun matkustaja lähestyy Turkua, joka suunnalta, niin hän huomaa jo kaukaa, että Turun kaupungin yläpuolella kohoa mahtava, korkea, noin 100 metrin korkuinen torni; se on Turun Tuomiokirkon torni. Tämä Turun Tuomiokirkko on maamme vanhimpia, suurimpia ja muistorikkaimpia kirkkoja Unikankareen kummulla. Turun kaupungin halki kulkee Aurajoki, jonka suun vieressä on mahtava ja vanha Turun linna, jota käytetään nykyään historiallisena museona.

Turun kaupungissa on kuuromykkäin koulu, joka avattiin 20 p:nä tammikuuta vuonna 1860. Turussa on vielä Turun Kuuromykkäinyhdistys, joka on Suomen vanhin kuuromykkäinyhdistys, joka nyt täyttää 40 vuotta. Noin 10 vuotta myöhemmin perustettiin toisia kuuromykkäin yhdistyksiä toisiin kaupunkiin. Koska julkisuudessa ei ennen ole selostettu Turun Kuuromykkäinyhdistyksen synnystä, eikä perustamisesta, niin koetan selostaa sitä, vaikka se ei ole helppoa, sillä yhdistyksen alusta noin 14 vuoden aikana asiapaperit, pöytäkirjat y.m. ovat joutuneet tietymättömiin.

Mutta vanhojen kuuromykkien muistiinpanojen ja sanojen perusteella koetetaan tässä antaa suppea esitys yhdistyksen perustamisesta ja vaikutuksesta.

Edellä mainittuun Turun kuuromyökkäinkouluun tuli Carl Oscar Malm koulun ensimmäiseksi opettajaksi. Hän ei saanut olla tässä koulussa opettajana kauvempaa kuin ainoastaan kolme ja puoli vuotta, sillä hän kuoli v. 1863 koululle ja kuuromykkille suureksi vahingoksi ja suruksi. Kului muutamia

vuosia, ennenkuin Malmin entinen oppilas David Fredrik Hirn nimitettiin saman koulun opettajaksi. Hän oli oppinut Malmilta viittomakielen taidon ja oli hän muuten lahjakas mies. Hänen vaimonsa Maria Hirn oli myöskin kuuromykkä ja Malmin entinen oppilas ja vielä miehensä entinen koulutoveri. Heillä oli kaunis koti ja he saivat pal-

D. F. Hirn.

jon ystäviä. Siihen aikaan asui Turussa myöskin muutamia kuuromykkiä, jotka sunnuntaisin kävivät Hirnin kotona tervehtimässä heitä. Herasväki Hirn otti aina kuuromykkät ystävällisyydellä vastaan ja kertoilivat he heille viikon tapahtumia y.m.

Noin 60 vuotta sitten eräs Nikolai Boman niminen mies oli puusepän opissa Turussa erään kuuromykän kanssa. Opista päästyään hän perusti oman puuseppä-tehtaan ja otti entisen kuuromykkä-oppitoverinsa tehtaaseen työhön. Tämä tehdas vähitellen laajeni ja Boman otti aina paljon kuuromykkiä tehtaaseensa työhön. Jo siihen aikaan oli paikkakunnalla myöskin Rettigin tupakkatehdas, jossa työskenteli muutamia kuuromykkä naisia. Ja vähitellen Turussa kuuromykkäin luku lisääntyi, jotka halusivat usein tavata toisiansa.

Vuonna 1883 saapui Tukholmasta Suomeen kuuromykkä mies nimeltä Gustaf Herman Hjorthen, ammatiltaan oikeastaan puuseppä, mutta Suomessa hän kaupusteli valokuvia ja kulki ympäri maata aina Savoon, Karjalaan ja Etelä-Pohjanmaalle asti. Matkoillaan joutui hän Turkuunkin, jossa hän tapasi opettaja Hirnin. Heistä tuli pian hyvät ystävät. Opettaja Hirn kehoitti Hjorthenia jäämään Turkuun puuseppäntyöhön. Kehoitukseen Hjorthen suostui ja Hirn toimitti hänet Bomanin tehtaaseen työhön. Myöhemmin Hjorthenin vaimokin lapsineen muutti Turkuun. He kävivät usein Hirnin luona. Ja sunnuntaisin melkein kaikki kuuromykkät kokoontuivat kuten jo mainittiin opettaja Hirnin kotiin. Siellä kohdeltiin heitä suurella

kärsivällisyydellä ja ystävällisyydellä. Hra ja rouva Hirn kertoivat heille viikon tapahtumia, mitä olivat lukeneet Åbo Underrättelseristä. Herasväen Hirnin kärsivällisyys ei kuitenkaan voinut kestää kauvemmin, sillä suuren kuuromykkäjoukon käynti heidän kodissaan tuotti heille paljon rasitusta ja hankaluutta. Silloin hra Hirn rupesi keskustelemaan G. H. Hjorthenin kanssa, kuinka voitaisiin estää kuuromykkiä virtaamasta Hirnin kotiin sunnuntaisin. Silloin jälkimmäinen kertoi, että Tukholmassa on kuuromykkäinyhdistys, johon kuuromykkät sunnuntaisin saavat kokoontua ja yhdistyksen johtohenkilöt kertovat heille paljon asioita ja tapahtumia, siellä kuuromykkät aina viihtyvät hyvin ja hän otti taskustansa Tukholman kuuromykkäin yhdistyksen säännöt antaen ne Hirnille. Hirn ja Hjorthen rupesivat sitten keskustelemaan, miten voitaisiin perustaa kuuromykkäinyhdistys Turkuun. He tulivat siihen johtopäätökseen, että olisi perustettava kuuromykkäinyhdistys. Hirn puhui asiasta pastori A. E. Nordmanille ja pyysi häneltä lupaa saada kokoontua Turun kuuromykkäinkoulun juhlasaliin yhdistyksen perustamista varten. Tähän hän antoi suostumuksen. Silloin Hirn kutsui kaikki Turun ja sen ympäristön kuuromykkät kokoukseen. He kokoontuivat talvella vuonna 1885 kouluun, jossa Hirn teki selkoa Tukholman kuuromykkäinyhdistyksen toiminnasta ja ehdotti, että perustettaisiin kuuromykkäinyhdistys paikkakunnalle ja sen yhteyteen sairausapukassa, josta annettaisi apua sairaille jäsenille. Kokous, jossa oli noin 20 kuuromykkää läsnä, päätti perustaa yhdistyksen ja pyysi kuuromykkäin opettaja Max Wegeliusta, joka oli mukana kokouksessa, laatimaan yhdistykselle sääntöehdotuksen. Opettaja Wegelius luki Tukholman kuuromykkäinyhdistyksen säännöt ja niiden perusteella hän laati Turun yhdistykselle sääntöehdotuksen, joka pian esitettiin kokoukselle, joka sen hyväksyi. Sääntöehdotus, joka oli kirjoitettu ruotsinkielellä, lähetettiin keuhällä 1885 Keisarilliseen Senaattiin vahvistettavaksi. Sitä saivat kuuromykkät odottaa noin vuoden. Vihdoin Turun Kuuromykkäinyhdistyksen sääntöehdotus vahvistettiin Keisarillisessa Senaatissa 2 p:nä, helmikuuta v. 1886. Sillä aikaa kun säännöt olivat Helsingissä, kokoontuivat Turun kuuromykkät kyllä joka viikko kouluun aina syksystä 1885. Kun säännöt saapuivat niin yhdistyksen toiminta

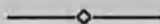

Opettaja Max Wegelius.

alkoi virallisesti. Säännöt olivat ruotsinkieliset ja yhdistyksen nimi oli Döfstumföreningen i Åbo. Täällä ne käännettiin myöskin suomeksi ja nimeksi pantiin »Mykkäin-Seura Turussa», joka nimi sittemmin tuli kuulumaan paremmassa muodossa »Turun Kuuromyökkäinyhdistys». Säännöt painettiin samana vuonna ja oli ruotsinkielisiä 2,000 ja suomenkielisiä 1,000 kappaletta. Säännöt olivat voimassa 33 vuotta aina vuoteen 1919 asti, jolloin opettaja J. K. Palomaa siunasi ne ikuisen uuneen, laatien uudet ajanmukaiset säännöt tilalle. Wanhhat säännöt olivat laajat ja pitkät. Niissä oli 40 pitkää pykälää, ollen niissä ohjeita myöskin kipukassan toiminnasta. Kun nämät säännöt muutettiin v. 1919, niin kipukassan toiminta silloin lopetettiin kokonaan.

Elias Savisaari.

Jatk.

Uuden vuoden tervehdys Amerikasta

kuuroidle ja niiden ystäville kautta mailman.

„Tervehdys Teille, ystäväni!

Koska Te olette niin kaukana, ja minä täällä, en voi puristaa lämmintä kättänne enkä nähdä iloa Tiedän silmissänne. En voi kuulla toveruuden väreilevää ääntä enkä nähdä suloista hymyilyänne. Mutta tiedän lämmön, ilon toveruuden ja aurinkoisien hymyn olevan Teillä. Tiedän että Teillä on vastaavat ystävyiden tunteet, ylöspäin kohoava kiittollisuuden katse, ulospäin vaikuttava uhrautuvaisuus ja tulevaisuuteen tähtäävä toivorikkaus. Ystäväni, tämä tietoisuus johtaa ajatukseni Teille parhaimmat onnitteluni ja Jumalan siunauksen tullevalle vuodelle!.

Nämä ystävälliset rivit lähettää kuuroiden lämmin ystävä ja opettaja, *Laura Davies Holt*, amerikalaisen suuren kuuromyökkäinlehden „The Volta Reviewi”n uutteen toimittaja sen tämänvuotisessa 1:ssä numerossa.

Kehoittaisin meidän kuuromyökkäiä tai niiden ystäviä lähettämään Amerikan kuuromyökkäille yhteisen vastatervehdyksen ja olen sen mielihyvällä toimitettava perille Volta Review-lehden toimitukselle.

Os. *Sirkka Liljefors*.

Turku.

URHEILUOSASTO

— Kuopion Kuuromyökkä-Urheilijat järjestävät hiihtomestaruuskilpailut 3, 10 ja 20 km:n matkoilla Kuopiossa ensi maaliskuun 13—14 p:nä. Kutsukirjelmät on jo lähetetty KUL:n alaisille seuroille. Yksityiset jäsenet, jotka haluavat ottaa kilpailuihin, voivat kääntyä tiedustelukirjeellä hra

Antti Jokelaisen puoleen, osoite: Kuopio, Hape-
lähteenkatu 33.

Hiihtomestaruuskilpailujen päättäjäisiltama pidetään maalisk. 14 p. klo ½ 8 ip. Kuopion Raittiustalolla vaihtelevalla ohjelmalla.

Tietoja kotimaasta.

— Turun kuuromyökkäinyhdistyksen vuosikokous pidettiin tammik. 10 p:nä sen omassa huoneustossa Yliopistonkadun 6:ssa. Yhdistys on alallaan maamme vanhin ja edustavin yhdysside kuuromyökkäin kesken. Sen kulunut vuosikin on ollut kaikenpuolista sivistys- ja valistustyötä kuuromyökkäin henkisen ja hengellisen tason kohottamisessa sekä Turussa ja sen ympäristössä. Se on pitänyt sunnuntaisin ja joskus viikon muinakin päivinä kokouksia, ohjelmallisia iltamia ja juhlia sekä keskustelua ja seurusteluiltoja. Kokouksista on ollut huomattavin kuuromyökkäin esitelmäpäivät, joihin otti osaa yli 120 kuuromyökkäiä. Yhdistys on järjestänyt myöskin iltaman kuuromyökkäin naisten vanhainkodin hyväksi, joka sijaitsee Ävinkin tilalla Hyvinkään lähellä. Puhekoulunkäyneiden kuuromyökkäin puhetaidon kehityksestä on johtokunta pitänyt hyvää huolta toimeenpanemalla m. m. lausuntokilpailut viime joulukuussa. Köyhemmille yhdistyksen jäsenille on lahjoitettu useita kappaleita »Kuuromyökkäin joulu» ja »Dövstummas Jul» nimisiä julkaisuja sekä pidetty jouluaattona ohjelmallinen illanvietto.

Kuuromyökkäin sielunhoidosta on pitänyt huolta ensikädessä heidän sielunpaimenensa pastori K. A. Nyman, joka on käynyt paikkakunnalla pitämässä jumalanpalveluksia. Kuuromyökkäin suureksi suruksi on past. Nyman vuoden lopussa luopunut toimestaan siirtyen Vaasan läänin vankilan saarnaajaksi.

Turun taidemuseossa ovat yhdistyksen jäsenet saaneet käydä katsomassa taidenäyttelyä. Tällaiset käynnit ovat aina vaikuttaneet sivistävästi kuuromyökkäin jotka ottavat vaikutteita vastaan näön avulla.

Vuoden alussa on yhdistykseen perustettu kuuromyökkäin työttömyys-, sairaus- ja lakkokassa, jonka tarkoituksena on auttaa jäseniä ja helpottaa heidän taloudellista asemaansa.

Alaosastona kuuluu yhdistykseen kuuromyökkäin urheiluseura „Valpas“, jonka jäsenluku on 40. Sen puheenjohtajana toimii hra B. Kaski.

Lahjoina on yhdistys saanut Turun kaupungin valtuustolta 2,000 mk. ja Turun Säästöpankilta 1,000 mk. joista lahjoista kuuromyökkäit ovat sangen kiitollisia antajilleen.

Yhdistyksen lainakirjastossa, jota jäsenet saavat käyttäjä nousee niteitten luku kolmeensataan ja sen lukusaliin ovat tulleet Kuuromyökkäinlehti, Tidskrift för Dövstumma ja Suomen Kuvalehti.

Esitelmiä ja puheita ovat pitäneet yhdistyksen puheenjohtaja J. K. Palomaa, johtaja E. J. Pesonen, opettajatar A. Nyström, pastori K. A. Nyman ja opettajakokelas K. Lehtinen sekä useat kuuromyökkäit itse.

Yhdistyksen tilit osoittavat säästöä edelliseltä vuodelta 24,929 mk. 65 p., tuloja 8,967 mk. 28 p., menoja 9,389 mk. 68 p. ja säästöä kuluvalle vuodelle 24,507 mk. 25 p.

Yhdistyksen johtokunnan puheenjohtajana ja rahastonhoitajana on ollut opettaja J. K. Palomaa, varapuheenjohtajana ja sihteerinä herra Elias Savisaari sekä johtokunnan muina jäseninä ovat olleet herrat A. Vilkki, E. Raitanen, J. Lehtimäki ja U. Lehtimäki ja rouvat M. Vilkki ja S. Vieno.

Kun vuosikertomus oli kokoukselle luettu, esitettiin sille yhdistyksen tilit ja tilintarkastajan kertomus, jonka

nojalla myönnettiin asianomaisille tilivapaus viime vuodelta.

Yhdistyksen puheenjohtajaksi valittiin uudelleen yksimielisesti opettaja J. K. Palomaa ja varapuheenjohtajaksi hra E. Savisaari, sekä johtokuntaan rouvat A. Rantanen ja M. Vilkki sekä herrat J. ja U. Lehtimäki, A. Vilkki ja E. Raitanen sekä varalle hra A. Koskinen ja rva A. Vallenius.

Tilintarkastajiksi tulivat hrat B. Kaski ja J. Viitanen. Huvitoimikuntaan valittiin 9 ja ravintolatoimikuntaan 5 jäsentä.

Jäsenmaksuna päätti kokous kannettavaksi 15 mk. hengeltä ja Suomen Kuuromyökkäinliittoon, johon Turun kuuromyökkäinyhdistys alaosastona liittyy, kuuluvilta vuosi jäseniltä 18 mk.

— Turun Kuuromyökkäin Raittiusyhdistyksen vuosikokous pidettiin Turussa tammik. 24 p:nä kuuromyökkäin huoneustossa Yliopistonkadun 6:ssä. Kokoukselle esitetyistä vuosikertomuksesta mainittakoon, että yhdistys, jonka perustamisesta viime syyskuussa oli kulunut 20 vuotta on edelleen säännöllisesti tehnyt raittius työtä kuuromyökkäin keskuudessa Turussa ja sitäpaitsi lähettänyt raittiuspuhujia Hämeenlinnaan, Alavudelle ja Paraisille. Kaikissa näissa paikoissa oli ollut paljon kuuromyökkäiä saapuvilla esitelmiä seuramassa.

Yhdistyksen lukusaliin ovat tulleet Koti, Terveydenhoito-lehti, Kylväjä ja Kieltolaki ja sen kirjastossa on noin 278 nidettä raittiuskirjallisuutta. Sen jäsenluku oli vuoden lopussa 61 henkilöä.

Yhdistyksen tilit osottavat säästöä edelliseltä vuodelta 875 mk. 51 p., tuloja 205 mk. 95 p., menoja 321 mk. 55 p. ja säästöä kuluvalle vuodelle 759 mk. 91 p.

Raittiusesitelmiä ovat pitäneet opettaja J. K. Palomaa ja herrat E. Savisaari ja E. Raitanen sekä muutamat johtokunnan jäsenet.

Yhdistyksen puheenjohtajana ja rahastonhoitajana on ollut hra E. Savisaari, varapuheenjohtajana hra E. Raitanen, sihteerinä nti H. Kauppinen ja johtokunnan jäseninä rvat T. Manelius, M. Vilkki ja A. Rantanen sekä hra J. Lehtimäki.

Kun vuosikertomus oli luettu, esitettiin yhdistyksen tilit ja myönnettiin asianomaisille vastuuapaus kuluvalta vuodelta.

Toimitetuissa vaaleissa valittiin yhdistyksen virkailijoiksi kaikki entiset toimihenkilöt.

Jäsenmaksuina päätti kokous kannettavaksi kaupunkilaisjäseniltä 2 mk. ja maaseutujäseniltä 1 mk.

— Jouluaattona vietettiin Turun Kuuromyökkäinyhdistyksessä pienellä juhalla. Yhdistyksen salia kaunisti koristettu ja valaistu joulukuusi. Kutsuvieraille pitivät puheita joht. E. J. Pesonen ja op. J. K. Palomaa. Toisille jaettiin ilmaiseksi "Kuuromyökkäin joulun" ja "Döystummas Jul" nimisiä julkaisuja. Illan kuluessa nautittiin maukkaita voileipiä, juotiin kahvia vehnäleipineen ja syötiin joulupuuroa. Varat illanviettoon antoi Kuuromyökkäin Auttajayhdistyksen Turun paikallisosasto.

— Joulujuhlaa vietettiin Uuden vuoden aattona Turun Kuuromyökkäinyhdistyksessä arvokkaalla ohjelmalla. Tervehdyspuheen piti E. Savisaari. Sitä seurasi esitelmiä ja joulukertomus ja lopuksi 2 hauskaa näytelmäkappaletta. Joulukko muisti tulla juhlaan ja jakeli joululahjoja jäsenille. Juhlalla oli myös huviposti. Yöllä oli uuden vuoden vastaanottohetki, jolloin toivotettiin toisilleen hyvää uutta vuotta ja lähdettiin hyvin mielin kotiin.

— Eräs Turun lapsi. Turusta, maamme vanhasta sisivistyskehdestä, on kotoisin rouva Anna Savolainen, Mikkelin k.m. koulun opettajatar, jonka 60 vuotispäivästä lehtemme viime numerossa kerrottiin. Tämän Turun lapsen merkkipäivää vietettiin Mikkelissä juhlallisesti ja joutui hän monien kunnianosoitusten esineeksi. Ystäväpiirin

onnittelut toi lähetystö, johon kuului kirkkoherra Halla, lehtorinna Alopaeus ja rva Galle antaen taiteilija Mattilan maalaman taulun Suursaarelta. Kirkkoherra Halla piti puheen. Valkonauha-yhdistyksen tervehdyksen toivat rva Myrberg ja johtajatar Arppe. K.m. koulun opettajain lakian, kristallihedelmämäljakon, toivat rouvat Rissanen ja Koskinen sekä opett. Kärkkäinen. Pitkin päivää tuli kukkia, onnittelevia, säkkösanomia, kirjoitettuja y.m. ja talo oli täynnä vieraita. Puheita pidettiin ja laulettiin.

Toinen syntymäpäiväjuhla oli koululla 16 p. tammik. klo 6 illalla opettajien järjestämä. Se alkoi nti Lida Järvisen säestyksellä laulettulla laululla. Sitten opett., neiti Laina Järvinen puhui oppilaille Anna-rouvasta. Sitten juotiin kahvia ja syötiin hyvää pullaa. Eräs oppilas lausui runon. Sen jälkeen laulettiin ja rouva Kahva lausui runon ja juotiin taas kahvia. Opettaja Kärkkäinen näytti suurennettuja kuvia Anna-rouvasta eri ikäkausina ja maisemia Turusta. Sitten puhui Anna rouva ja sitten laulettiin taas laulu. Oppilaat antoivat Anna rouvalle kukkalaitteen ja sitten lähdettiin kotiin puoli yhdeksän tienoissa.

— Varokaa petkuttajia! Usein ennen olemme varoittaneet lukijoitamme tuntemattomista, matkustavista kuuromyökkäistä, jotka muka etsivät työtä, myyvät joitakin tavaroita, pyrkivät asumaan k.m. koteihin, lainailevat rahojia, vaatteita j.n.e. Vaasassa, Ylistarossa, Seinäjoella, Turussa, Jyväskylässä ja muuallakin on viime syksyn ja tämän talven kuluessa liikkunut k.m. mies Albert H., joka siellä on paljon pettänyt kuuromyökkäiä. Hän on lainannut heiltä rahaa, vaatteita, palttoon y.m. Eräältä perheeltä Vaasassa sai hän velaksi liki 600 mk. Seinäjoella antoi eräs k.m. hänelle velaksi 500 mk. Jyväskylässä on hän myös koettanut petkuttaa k.m. ja lienee sieltä mennyt Pieksämäelle. Valheellisilla puheillaan ja viittomillaan pettää hän heikkolahjaisia k.m. ja viettelee naisia. Aikaisemmin on hän ollut vankina varkaudesta Hämeenlinnassa ja kuului punakaartiin Helsingissä ja joutui siellä myös vankilaan pitkäksi aikaa. Ihmettelemme, että monet k.m. antavat rahojaan ja vaatteitaan lainaksi tällaisille tuntemattomille maankiertäjille, jotka eivät mitään työtä viitsi tehdä, vaan kulkevat kodittomina ja työttöminä. — Myöskin on viime aikoina muutamat k.m. ruvenneet kulkemaan kulkukauppiaina ja myyvät joitakin tavaroita. Toiset heistä ovat rehelliset ja raittiit. Mutta olemme kuulleet, että jotkut juopottelevat ja viettelevät matkoillaan toisia k.m. juoppouteen. Silmä auki siis! Olkaa varovaisia kaikkien tuntemattomien, kulkevien kuuromyökkäin suhteen! Eläkää antako pettää itseänne! Joskus voivat he olla valhekuurojakin vaikka ovat kuulevia. Tästä on usein varoitettu. Mutta aina näkyy olevan kuuromyökkäiä, jotka antavat pettää itsensä ja lainaavat rahansa ja tavaransa, Omaan syynsä!

Olli.

— Myyjäiset pidettiin Helsingin k.m. yhdistyksessä viime jouluk. 2 p:nä. Puhdas tulo 1,579 mk. jaettiin Ävikin vanhainkodin ja Helsingin kirkkoneuvoston toiminnan hyväksi.

— Tulipalo. Viime kesänä osti k.m. puuseppä Ilmari Saarikko itselleen Riihimäellä oman talon. Siinä oli kaksi huonetta alakerrassa ja yksi huone yläkerrassa, jossa asui rouva Aino Saarikon vanha äiti. Viime tammik. 28 p:nä syttyi tämä talo palamaan ja paloi lyhyessä ajassa perustuksia myöten poroksi. Tuli syttyi keittiön uuniin ja seinän välillä, jossa oli muuri rikki. Ikävä ja suuri vahinko tuli tästä Saarikon perheelle. Talo oli vakuutettu ja perheen omaisuus myös. Tavarat palivat melkein kaikki. Ihmiset ovat olleet kovin auttavaisia ja ystävällisiä Saarikon perheelle. He ovat lahjoittaneet heille kankaita, pukuja, päällysvaatteita, astiota, ruokaa ja rahaa. Onpa heille annettu huonekin asuttavaksi ilmaiseksi niinkauan kun saavat oman uuden talon rakennetuksi. Ilmari Saarikko rupeaa keväällä heti rakentamaan uutta taloa palaneen talon sijaan.

ILMOITUS

Turun piirissä asuville Jokioisten Pienviljeilijäkoulun kotitalous- ja kasvitarkursseille pyrkiville naisille.

Haku aika päättyy huhtikuun 10 päivään.

Kurom. Auttajayhdistyksen Turun paikallisosaston toimikunta toimittaa puhekoulun käyneiden kuuromykkäin hakemukset, jos hakija viipymättä ilmoittaa toimikunnalle haluavansa näille kursseille ja lähettää tarvittavat hakemuspaperit.

Hakijan tulee olla täyttänyt 16 vuotta. Hänen pitää lähettää papinkirja, jossa on todistus siitä, että hän on hyvämaineinen:

lääkärintodistus, ettei hänessä ole tarttuvaa tautia (jos on vaikea saada lääkärintodistusta, niin lääkäri tarkastaa oppilaan kouluun tullessa);

jäljennös koulutodistuksesta ja vanhempain lupakirja, jos hakija on alaikäinen.

Koulussa jaetaan 108—300 suuruisia apurahoja, joilla oppilas voi suorittaa osan ruokamaksustaan. Jos hakija toivoo saavansa apurahaa, pitää hänellä olla todistus vanhempainsa varallisuudesta.

Turun paikallisosasto avustaa varainsa mukaan vähävaraisia, opinhaluisia ja tarmokkaita hakijoita, mutta hakijan itsensäkin tulee suorittaa joku osa koulukustannuksista.

Oppilaan tulee luoda mukaansa kouluun peite, tyyny, pyyheliinoja ja lakanoita.

Ne kuuromykät tytöt, jotka haluavat kursseille päästä, kirjoittakoot niin pian kuin mahdollista tästä asiasta, osoitteensa ilmoittaen, Turun paikallisosaston puheenjohtajalle, opettaja J. K. Palomalle, jonka osote on Turku, Kuuromykkäinkoulu.

VIHITTY

Hilma Pentikäinen

Väinö Poutanen

Muuruvesi

6. 1. 1926

Säynätsalo

Murtunein mielin ilmoitamme, että rakas vaimoni ja lasten hellä äiti

Aino Matilda Launio

o.s. Vallenius

rauhallisesti nukkui kuolon uneen pitkällisen munaistaudin murtamana Hämeenlinnassa 1 p. helmik. 1926 42 ikävuodellaan. Hellää äitiä ja puolisoa katkerasti kaipaavat kanssamme iäkäs äiti, veli, sisko, muut omaiset ja ystävät.

Vihtori Launio, Martta, Martti ja pikku Tauno.

Äiti kallis nuku it meiltä, nuku it haavoin Kristuksen, saavutit rauhan iäisen. Lempeyttä hellän äidin annoit meille, äitiä kaipaaville, josta kiitos ja muistos rakkaudella säilyy elomme teille.

— **Kuolleita.** Viime tammikuun 21 p:nä vaipui Turun Kunnallissairaalsassa kuoleman uneen 58 vuoden vanhana rouva Elin Maria Virtanen vatsasyöpää sairastettuaan ainoastaan muutamia viikkoja. Hän on ollut Turun Kuuromykkäinyhdistyksen vahtimestarina vuodesta 1904 vuoteen 1916. Hän on ollut aikoinaan yhdistyksen innokkaimpia johtohenkilöitä m.m. kuuluen yhdistyksen johtokuntaan noin kaksikymmentä vuotta. V. 1916 hän vetäytyi hiljaiseen elämään. Nyt hänen elämänsä lanka on katkennut. Häntä jäi suremaan puolisonsa Henrik Rudolf Virtanen, 3 tytärtä ja 2 poikaa.

Vainaja saatettiin tammikuun 31 p:nä haudan lepoon tyttärensä haudan viereen. Haudalle laskettiin monta seppelettä, kukkavihkoa ja kukkia. Turun Kuuromykkäinyhdistyksen seppelleen laskivat rouvat A. Rantanen ja M. Vilkki. Vainajan muiston kunnioittamiseksi kutsuivat omaiset Turun kuuromykät hautajaiskahville helmikuun 6 p:nä Turun Kuuromykkäinyhdistyksen huoneustoon.

Levääköön rauhassa Rva L. Virtanen!

Limingassa on kuollut kuuromykätalon tytär *Liisa Arvonolli*, s. 1882, kuoli ^{22/3} 1925, Mikkelin k.m. koulun oppilas sekä talon poika *Juho Samuel Heiskari*, s. 1888, kuoli ^{29/10} 1925, Oulun k.m. koulun oppilas.

Jouluk. 15 p:nä 1925 kuoli k.m. puuseppä *Väinö Edv. Kuusela* 20 vuoden vanhana Kuusamon Määttälinvauralla. Hän oli käynyt Oulun k.m. koulun, josta pääsi pois v. 1924. Vainaja sairasti keuhkotautia.

— **HUOM.!** Osa lehtemme „Turun-numeroon“ lähetetyistä kirjoituksista on tilanpuutteessa täytynyt jättää seuraaviin numeroihin.

— **Riihimäen Kuuromykkäin yhdistyksen** vuosikokous pidetään 28 p:nä helmikuuta, alkaen klo 12 päivällä Pohjoispiirin kansakoululla. Johtokunnan vaali, jäsenkirjat mukaan. Kaikkien jäsenten on saavuttava kokoukseen. Uusia otetaan jäseniksi.

SUOMEN KUUROMYKKÄIN LIITON VUOSIKOKOUS

pidetään Helsingissä Rikhardinkadun n:o 2:ssä maaliskuun 25 p:nä kello 1 päivällä.

Keskushallitus.

Muotokuvasuurennuksia

allekirjoittaneella

Sävele Angervo.

Naantali & Käkölä.

Sydämellinen kiitos

kaikille niille, jotka muistivat minua lahjoilla, sähkösanomilla ja kirjeillä täyttäessäni 60 vuotta.

Viipuri 13. 12. 1925.

Hj. Lovén.

Kaksi ahkeraa ja kunnollista sekä maa- että puutöihin tottunutta k.m. *renkinimestä* saa paikan 1 p:nä maaliskuuta. Palkasta sovitaan toimeen astuttua.

E. Hantvargh
tilanomistaja:

Os. Savonlinna, Miekkanieniemi.